

Nr 48.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1939 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående märkning av importerad gädda och gös.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 53, av herr *Åqvist m. fl.* har hemställts, att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om förslag om märkning av importerad gädda och gös.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande över motionen från *lantbruksstyrelsen*, som däri anfört följande:

Redan tidigare har frågan om märkning av importerad fisk vid flera tillfällen varit föremål för prövning. Avsikten torde städse hava varit att genom märkningen bereda möjlighet för köpare att skilja importerad fisk från inhemsk vara. I underdånigt utlåtande den 20 juni 1929 med anledning av särskilda framställningar i detta syfte från Stockholms läns fiskareförening, Gävleborgs läns fiskareförbund, Stockholms läns fiskhandlareförening samt Sörmlands skärgårds fiskareförbund framhöll Lantbruksstyrelsen bland annat, att det vore önskvärt, att det beträffande importerad fisk kunde genom stämpling angivas, att varan vore importerad, men att stora svårigheter förefunnnes att åstadkomma en nöjaktig märkning, varjämte den fisk, som ankomme i levande tillstånd, måste menligt påverkas av en märkning. Styrelsen ansåg sig därför icke kunna tillstyrka då föreslaget införande av stämpling av färsk fisk.

I underdånigt utlåtande den 12 april 1932 över av jordbruksutredningen avgivet förslag rörande ursprungsbeteckning av vissa slag utav importerade lantmanna- och trädgårdsprodukter samt fisk hänvisade Lantbruksstyrelsen till sitt ovannämnda utlåtande den 20 juni 1929. Härutöver anförde Lantbruksstyrelsen, bland annat, att man ej kunde generellt förutsätta att importerad vara vore den inhemska kvalitativt underlägsen, varför en märkning av utländsk vara, särskilt om denna vore billigare, kunde verka som reklam för densamma till skada för den svenska fiskerinäringen. Enligt Styrelsens mening vore det säkerligen till större gagn, om man sökte åstadkomma svenska produkter, som genom behandling och förpackning vore de utländska överlägsna till kvalitet och genom märkning eller på annat sätt gjorde reklam för dessa varor. Dylik märkning hade prövats för svensk spillånga och kabeljo med gott resultat samt för Ringsjöns braxen. Styrelsen erinrade vidare om vikten av att icke vidtaga handelspolitiska åtgärder, som kunde vålla svårigheter för avsättningen utomlands av svenskfångad fisk genom motåtgärder

från andra länders sida. Styrelsen ansåg sig därför ej heller i detta sammanhang kunna förorda åtgärder för märkning av importerad fisk.

I yttrande den 4 maj 1936 till Statsrådet och Chefen för Kungl. Jordbruksdepartementet över en framställning från Hjälmarens fiskareförbund angående begränsning av importen av gädda och gös ävensom i allmänhet märkning av importerad fisk hänvisade Lantbruksstyrelsen till nu nämnda tidigare utlåtanden och vidhöll sin i desamma intagna ståndpunkt.

Vad angår det nu föreliggande förslaget må framhållas, att detsamma avser endast märkning av importerad gädda och gös. Såsom i motionen erinrats förekommer en omfattande import av dessa fiskar, därvid gäddan huvudsakligen kommer från Finland, gösen åter från Estland. I fråga om omfattningen av denna import under olika år har Styrelsen låtit göra en sammanställning (*Bilaga A*), till vilken Styrelsen hänvisar. Av sagda sammanställning framgår, att särskilt importen av gädda tagit en stor omfattning men att även importen av gös kraftigt ökat.

Det må erinras, att tidigare en ganska omfattande export av gädda och gös ägde rum från Sverige. Sålunda exporterades i medeltal under 5-årsperioden 1910—1914 210,250 kilogram gädda och 69,477 kilogram gös, medan motsvarande export för 5-årsperioden 1930—1934 endast utgjorde 12,019 kilogram gädda och 2,203 kilogram gös.

Då importerad gädda och gös ofta salubjudes inom landet till låga priser, har ifrågavarande import, med den omfattning den numera tagit, sannolikt i många fall medfört, att svensk gädda och gös måst försäljas till priser, som understigit vad som eljest kunnat erhållas. Enligt vad av fiskare meddelas, har det även tid efter annan inträffat, att priserna å gädda och gös inom landet varit så låga, att fisket efter dem ej lönat sig. Vid en av Svenska insjöfiskarnes centralförbund nyligen företagen utredning rörande priser m. m. på olika fiskslag har framgått, att beträffande gösen priset är i stort sett detsamma som år 1914. För gädda ligger enligt för kustfisket föreliggande statistik priset under de senare åren omkring 33 procent över 1914 och 1915 års prisnivå. Även i detta fall torde dock prisförhöjningen icke motsvara prisstegringen på redskap m. m. samt höjningen av löner. Priser å förnödenheter och löner hava i många fall, enligt vad av tillgängliga uppgifter framgår, stigit med 50 procent eller mera. Gädd- och gösfiskare torde därför åtminstone på vissa håll hava att kämpa med betydande svårigheter.

Beträffande nu föreslagen åtgärd till stödjande av ifrågavarande fisken må till en början framhållas, att gädda och gös huvudsakligen införas från länder, till vilka någon mera omfattande utförsel av svensk fisk icke äger rum. Huruvida en märkning kan medföra avsedd effekt, torde dock vara svårt att på förhand avgöra. Förutsättningar härför torde nämligen vara att den importerade fisken är sämre än den svenska eller att allmänheten köper den svenska fisken, även om den importerade fisken försäljes till lägre pris. Den importerade gäddan kommer oftast till Sverige i levande tillstånd, medan gösen vanligen försändes frusen. Beträffande den importerade gäddan torde sålunda knappast vara någon anledning antaga att den skulle i kvalitativt avseende vara sämre än den inhemska gäddan. I fråga om gösen torde däremot den importerade varan i vissa fall vara sämre än den inhemska. Beskaffenheten hos fisken i fråga — både den inhemska och den importerade — torde emellertid vara beroende av huru länge det dröjer, innan den blir försäld till konsumenterna. Det torde även böra observeras, att en märkning av den importerade fisken möjligen skulle kunna verka gynnsamt för denna. Därest den komme att säljas billigare, kunde det befaras, att konsumenterna med hänsyn till de höga priser de nu oftast få betala för gädda och gös komme att i första hand köpa den billigare importerade gäddan och gösen.

På grund av det anförda håller Lantbruksstyrelsen liksom tidigare före, att det är i hög grad tvivelaktigt, om man av den föreslagna åtgärden överhuvud taget kan förvänta någon fördel för det svenska fisket, men vill Styrelsen å andra sidan icke motsätta sig, att ett försök göres i den riktning som i motionen föreslagits.

Frågan om märkning av importerad fisk har redan vid flera tillfällen varit föremål för prövning utan att föranleda någon åtgärd. Liksom nu motionärernas hemställan angående märkning av importerad gädda och gös ha även tidigare förslag om märkningstvång avsett att bereda fördel för det svenska fisket. Strävanden i detta syfte vill utskottet givetvis understödja. Emellertid torde det vara i hög grad tvivelaktigt, såsom ock lantbruksstyrelsen framhållit, om den i motionen föreslagna märkningen verkligen kan förväntas bliva till gagn för den inhemska fiskerinäringen. Härtill kommer att ett dylikt märkningstvång kan befaras få ogynnsamma verkningar på handelsutbytet med de länder, som skulle komma att beröras av åtgärden. Under för handen varande förhållanden anser sig utskottet icke böra tillstyrka motionärernas ifrågavarande hemställan. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t alltjämt har sin uppmärksamhet på förevarande angelägenhet och vidtager de åtgärder, som därvid befinnas kunna främja den svenska fiskerinäringen.

Utskottet.

Under återopande av det anförda får sålunda utskottet hemställa,

att motionen II: 53 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 20 april 1939.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se memorial nr 46.

Sveriges import i kg av gädda och gös.

Å r	Gädda	Gös	Å r	Gädda	Gös
1910	378,629	—	1925	628,989	72,361
1911	331,867	1,490	1926	683,107	79,255
1912	371,332	140	1927	741,882	65,712
1913	402,119	17,150	1928	607,484	96,921
1914	171,118	—	1929	525,968	120,736
Medeltal 1910—1914	331,013	3,756	Medeltal 1925—1929	637,486	86,997
1915	4,182	—	1930	622,967	198,852
1916	183	—	1931	564,781	292,312
1917	898	—	1932	721,973	269,571
1918	18,637	425	1933	763,085	407,992
1919	153,709	780	1934	846,718	539,450
Medeltal 1915—1919	35,522	241	Medeltal 1930—1934	703,904	341,635
1920	310,789	5,160	1935	867,491	471,349
1921	640,375	10,800	1936	908,222	430,658
1922	719,692	9,733	1937	993,407	454,969
1923	533,295	19,193			
1924	472,867	36,183			
Medeltal 1920—1924	535,403	16,213			